

Ovo je pregled DELA TEKSTA rada na temu "Monopol, oligopol i nepotpuna konkurencija". Rad ima 17 strana. Ovde je prikazano oko 500 reči izdvojenih iz rada.

Napomena: Rad koji dobijate na e-mail ne izgleda ovako, ovo je samo DEO TEKSTA izvučen iz rada, da bi se video stil pisanja. Radovi koje dobijate na e-mail su uređeni (formatirani) po svim standardima. U tekstu ispod su namerno izostavljeni pojedini segmenti.

Ako tekst koji se nalazi ispod nije čitljiv (sadrži kukice, znakove pitanja ili nečitljive karaktere), molimo Vas, prijavite to ovde.

Uputstvo o načinu preuzimanja rada možete pročitati ovde.

Монопол и непотпуна конкуренција

Монопол представља тржишну структуру када се на страни понуде, тј. тражње јавља само један учесник. Монопол је последица високог степена концентрације и централизације капитала. Концентрација представља спајање више капитала исте гране ради стварања већег капитала којим се обезбеђује технички прогрес, великосеријска производња, обезбеђују нова тржишта и нови извори сировина. Најзначајније расте "постојани капитал". Тако се смањује број предузећа, али врши висок степен тржишне моћи и коефицијента концентрације.

Централизација капитала се јавља упоредо са концентрацијом где долази до спајања различитих грана у различитим везама инпут-оутпут. Разлози за централизацију су вишеструки :

различите профитне стопе у разним гранама и у разним фазама привредних циклуса. У фази просперитета прерађивачке гране брже реагују на тражњу, него екстрактивне, тако да се профитне стопе приближавају, тј. спречава се њихов пад;

централизацијом се искључује посредничка функција трговине и профит задржава у гранама производње;

централизација омогућава бржу примену техничког прогреса, а тиме и остваривање екстра профита;

хетерогено предузеће спорије реагује на промену цена, посебно сировина, чиме се побољшава њихов конкурентски положај.

Ипак, централизација и концентрација капитала релативно тешко стварају услове за класични облик монопола. Далеко чешћи облик монопола јавља се у производно-тржишној морфологији олигопол када се јавља неколико учесника на страни понуде и ако су два предузећа, реч је о дуполу, а ако је реч о тражњи, ради се о олигопсонима, односно дуопсонима.

У данашњим условима привређивања преовлађују олигополи који су чврсто повезани споразумима о ценама, сегментацији тржишта, те као такви диктирају развој кључних грана светске привреде. У том контексту, тешко је данас говорити о условима привређивања слободне конкуренције, која је у суштини замењена монополистичком конкуренцијом. Тако се цене увек прилагођавају калкулацијама монополиста. Другим речима, оне су увек више од цена које би се формирале у условима слободне конкуренције. Износ за који су више је извор монополског екстрапрофита. С друге стране, монополска цена је увек нижа од цене у набавци слободном тржишту, што је опет извор екстра профита, али на страни куповине.

Последица монополистичких услова привређивања су позитивне и негативне, и то преливање новостворене вредности у корист монопола, капацитети и радна снага се недовољно користе; технички прогрес налази бржу примену; више се издваја за научно-истраживачки рад, који својом применом доприноси повећању продуктивности рада итд.

1.2. основни облици непотпуне конкуренције

1. Монопол је основни облик непотпуне конкуренције. То је сјучај када постоји један једини продавац с потпуном контролом над целим привредним сектором. Назив потиче од грчке речи "моно" - један и "полист" - продавац. Искључиви монополи су ретке појаве. Пример за ово су: телефонске услуге, гасовод, вода, струја итд. Ови монополисти морају рачунати са конкуренцијом и из других привредних сектора, нпр. кабловски телефони, а струја и гас могу заменити друга горива. На дуги рок ниједан монополиста није сигуран од напада конкурената.

2. Олигопол значи "неколицина продаваца". Постоје два типа олигополиста.

Прво, олигополист може бити један од малог броја продаваца који производе неки истоветан производ. То је на пример случај у производњи алуминијума и нафте где је производ прилично хомоген, а истовремено су велика улагања капитала за улазак у тај сектор.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com